

RUW ontwerpverslag

Mevrouw *Ann Brussel* merkt op dat etnisch-culturele diversiteit in deze beleidsperiode als een apart thema behandeld wordt. Aandacht voor de verschillende thema's is goed, maar door het beleidsdomein gelijke kansen steeds te verruimen wordt de aandacht voor de genderproblematiek beperkter, waardoor soms een vals gevoel van gendergelijkheid kan opduiken.

In tegenstelling tot de beleidsnota stelt het Vlaamse regeerakkoord een en ander wel voldoende duidelijk: "De Vlaamse regering streeft naar een genderevenwichtige samenleving. Daarom besteden we aan een specifiek gelijkekansenbeleid vrouw/man de nodige aandacht, en dit naast de diversiteitsproblematiek." Open Vld hoopt dus dat er effectief voldoende aandacht gaat naar de genderproblematiek. De beleidsnota neemt de loopbaankloof en loonkloof onder de loep, voornamelijk op basis van cijfers van 2006. Zijn er geen recentere gegevens?

Het masterplan getuigt van ambitie. Wat is de precieze timing voor het opstellen en realiseren van de doelstellingen van dit masterplan? Het plan wordt gevoed en ondersteund door de open coördinatiemethode. Betekent dit dat er voor alle doelgroepen in alle domeinen tegen 15 maart 2010 een doelstellingenkader wordt opgesteld?

De open coördinatiemethode heeft een nieuwe wending gegeven aan het gelijke kansenbeleid. Open Vld hoopt dat het masterplan het gelijke kansenbeleid nog versterkt. Te grote ambities kunnen echter leiden tot verwatering of tot een papieren gelijke kansenbeleid.

Het is goed dat het middenveld sterk betrokken wordt bij de opstelling van het strategisch plan. Het kent immers de knelpunten in de verschillende doelgroepen. Hoe ziet de minister de samenwerking met het middenveld?

Voor de monitoring van de Vlaanderen wordt een set van indicatoren vastgelegd. Vorig jaar werden in de commissie Wonen, Steden, Inburgering en Gelijke Kansen de verslagfiches 2006-2007 en de actieplannen 2008-2009 voorgelegd. Tijdens de bespreking stelde de vorige minister dat er vanaf het najaar 2008 concreet werd gewerkt aan de ontwikkeling van gelijkekansenindicatoren in de verschillende Vlaamse bevoegdheidsdomeinen. Tot welk resultaat heeft dit geleid? Zijn er nu al indicatoren voorhanden om de realisatie van het doelstellingenkader van 2006 te evalueren?

Open Vld pleit al jaren voor het opstellen van indicatoren. Zonder indicatoren kan men onmogelijk nagaan of de maatschappelijke doelstellingen zijn bereikt. Al meer dan 6 jaar staat in de beleidsbrieven dat er indicatoren zullen opgesteld worden. Helaas blijft de uitwerking uit. Open Vld is dan ook benieuwd wanneer de bruikbare, relevante indicatoren zullen ontwikkeld zijn. Wat is het tijdsplan? Wanneer is een eerste stand van zaken gepland?

Volgens de beleidsnota moet gewerkt worden aan genderbewustzijn bij de Vlaming, middels een geïntegreerd sensibiliseringsplan en een brede waaier aan informerende initiatieven. Sensibilisering is een gemakkelijk instrument. Aan welke informerende initiatieven denkt de minister? Bestaat al een timing voor het opstellen en de uitvoering van het geïntegreerd sensibiliseringsplan?

Open Vld is voorstander van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in advies- en bestuursorganen, zowel in de organen gelieerd aan de Vlaamse overheid als aan de privésector. Volgens de beleidsnota zit het meer-evenwichtige-participatiedecreet nog in een implementatiefase. Volgens de databank van de Vlaamse Instellingen, Organen en Mandaten is één op vier organen niet evenwichtig (1/3-2/3de) samengesteld. Dit staat in tegenstelling tot een persbericht van februari 2009 van de vorige minister van Gelijke Kansen. Daarin stelde zij dat het quotum gehaald was. Zo zouden volgens dit bericht 648 vrouwen actief zijn op een totaal van 1569, wat overeenkomt met 41,30 percent. Bij de Vlaamse bestuursorganen zijn er 165 vrouwen werkzaam op een totaal van 493 leden, wat neerkomt op 33,47 percent.

Het lijkt erop dat de evenwichtige vertegenwoordiging behaald wordt in haar totaliteit en niet onmiddellijk per bestuurs- of adviesorgaan. Uit het persbericht is dit niet duidelijk af te leiden. Welke

informatie is correct? Als een aantal organen niet voldoet aan de 1/3de regel, wil het lid graag de lijst van die organen.

Naar het voorbeeld van de Scandinavische landen zullen stimulerende en ondersteunende maatregelen uitgewerkt worden om de deelname van vrouwen in privaatrechtelijke bestuursorganen te verhogen. Op welke Scandinavische succesrijke voorbeelden steunt men? Op Noorwegen en zijn quota? Of stemt het overeen met het voorstel van mevrouw Milquet?

Het regeerakkoord blijkt op dit punt iets duidelijker: "In nauw overleg met de sociale partners komen er stimuleringsmaatregelen om deze aanwezigheid (1/3de) ook in bestuursraden van privaatrechtelijke rechtspersonen te bevorderen."

Naast quota wil Open Vld flankerende maatregelen om de deelname van vrouwen in bestuursraden en directieraden te verhogen. Het is belangrijk om meer vrouwen op dit niveau te hebben. Gemengde teams doen het nu eenmaal beter. De flankerende maatregelen kunnen van allerlei aard zijn: dienstcheques voor kinderopvang thuis, opvang binnen het bedrijf, netwerken van vrouwen, ... De laatste tijd valt op dat bedrijven die een man/vrouw-gelijkheid nastreven, als een aantrekkelijke werkgever wordt bestempeld en dat consumenten daar blijkbaar gevoelig voor zijn.

In Nederland is in mei 2008 een charter in werking getreden dat gebaseerd is op vrijwilligheid en harde doelstellingen, die worden gemonitord. Nieuwe ondertekenaars kunnen zich melden op de website www.talentnaardetop.nl. De website vermeldt allerlei interessante up-to-date informatie waarvoor bedrijven niet ongevoelig zijn. Zo'n charter is een interessant denkspoor.

Voor de opmaak van een Vlaams actieplan over de loonkloof zouden onder meer de SERV en de Vlaamse Universitaire Raad worden ingeschakeld. Open Vld hoopt dat dit niet het zoveelste plan is. Vorige regeerperiode werd immers ook een plan opgesteld. Wanneer zal dit plan klaar zijn? Komt er een evaluatie van de vorige plannen?

Volgens de beleidsnota zou de loonkloof kleiner zijn dan de financiële kloof. Mannen krijgen immers meer premies, bonussen en extralegale voordelen. Open Vld stelt voor om de extralegale voordelen gezinsvriendelijker te maken, en bijvoorbeeld dienstencheques te geven. Extra hulp in het huishouden vergemakkelijkt immers de combinatie arbeid-gezin.

Werknemers die loopbaanonderbreking nemen of deeltijds werken, dienen inderdaad uitvoerig geïnformeerd te worden over de financiële consequenties, op fiscaal vlak en voor pensioenopbouw.

De minister lanceert de idee van een clause bij huwelijks- en samenlevingscontracten om financiële problemen bij gezinsbreuk te vermijden als een vrouw deeltijds of tijdelijk niet meer werkt voor de opvoeding van de kinderen. De intentie van dit voorstel is ongetwijfeld goed, maar heeft behoorlijk wat negatieve implicaties. Het voorstel gaat ervan uit dat het normaal is dat de vrouw haar carrière op de tweede plaats zet, het gezin op de eerste plaats. Dit bevestigt steilhard het rollenpatroon in plaats van het te doorbreken.

Het kan zelfs als aanmoediging gezien worden om deeltijds te gaan werken of loopbaanonderbreking te nemen. Terwijl meer vrouwen moeten gestimuleerd worden om voltijds te gaan werken, en hun carrière uit te bouwen. Zelfredzaamheid en onafhankelijkheid van vrouwen moet het ultieme doel zijn van een gelijkheidsbeleid en daarvoor volstaat een looncompensatie nu eenmaal niet.

Dergelijk initiatief is dus in tegenspraak met de noodzaak vrouwen aan te moedigen om belang te hechten aan hun eigen loopbaan. Veel meisjes behalen een diploma hoger onderwijs maar verzilveren dat niet op de arbeidsmarkt. Het is beter dat de overheid van voltijdse loopbanen promoot en ondersteunende maatregelen uitwerkt. Tenslotte wijst het lid erop dat dergelijke clauses in een huwelijkscontract of samenlevingscontract nu al mogelijk zijn.

Hoe denkt de minister de genderkloof bij het ouderschapsverlof te verkleinen? Het is goed dat de minister een vooruitstrevende en niet-stereotyperende beeldvorming van mannen en vrouwen in de media en in reclame wil stimuleren. De databank Experts voor de Media, met een ruim aanbod van experts uit de verschillende kansengroepen, is operationeel sinds maart 2008. Hoeveel keer werd deze databank geconsulteerd? Hoeveel experts per kansengroep staan in deze databank? De beleidsbrief Gelijke Kansen 2009 van de vorige minister stelde dat de expertdatabank ook toegankelijk zou zijn voor studenten journalistiek. Is dit inmiddels gebeurd?

Het genderbeleid is een voortzetting van het beleid van de vorige jaren. Heel wat aspecten komen opnieuw aan bod, zoals indicatoren en een actieplan loopbaankloof. Voorliggende beleidsnota stemt wat gender betreft overeen met het regeerakkoord, de enige uitzondering is de aanpak van het glazen plafond. Concrete maatregelen daarvoor worden in de beleidsnota niet vermeld.

De beleidsnota heeft geen aandacht voor het ondersteunen en faciliteren van het vrouwelijk ondernemerschap. Desbetreffend is ook werk weggelegd voor het beleidsdomein Onderwijs. Daar de minister voor Gelijke Kansen tevens minister is voor Onderwijs kan dat geen probleem zijn. Zo dient meer nadruk gelegd te worden op ondernemerschap in de eindtermen. Het micro-ondernemerschap via een partnerschap tussen scholen en bedrijven moet worden gestimuleerd. Stages van scholen in bedrijven moeten de norm worden.

Ondanks alle goede voorstellen, voert de minister geen gedurfd beleid. Bovendien gaat het beleid er te veel vanuit dat de vrouw gaat werken vanuit zuiver economische overwegingen en niet om een carrière uit te bouwen.

De minister wil inzetten op communicatie over de rechten van iedereen. Op zich is het verfijnen van de meldpunten discriminatie een nobel streven, maar dit vergt extra mensen en middelen en heeft dus gevolgen voor het budget. Is het niet wenselijk samen te werken met de actoren actief op het terrein van inburgering?

De werking meldpunten is in ieder geval niet te vergelijken met Stasi-praktijken. Verklikken was niet alleen courant in de DDR maar ook in het extreemrechtse regime van Mussolini. Het is goed dat de overheid meldpunten heeft voor mensen die onrechtvaardig behandeld worden wegens hun geslacht, afkomst, geaardheid of fysieke verschijning. De Europese regelgeving legt Vlaanderen op een instelling te benoemen die onafhankelijke bijstand geeft aan slachtoffers van discriminatie. Dat kan via interfederalisering van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding en het Instituut voor Gelijkheid van Vrouwen en Mannen. Als die interfederalisering mislukt, zal volgens de minister Vlaanderen eigen maatregelen nemen. Open Vld kan deze redenering volgen, maar de minister en de Vlaamse regering moeten alles in het werk stellen om te vermijden dat er een federaal en een Vlaams instituut zou ontstaan. Dit leidt tot overlappingsen.

Mevrouw *Veerle Heeren* vervolgt dat de omgevingsanalyse thema's als geweld, beeldvorming en armoede, duurzame ontwikkeling niet behandelt. Argument is dat die niet ressorteren onder de bevoegdheid gelijke kansen. Maar hetzelfde kan worden gezegd over onderwijs en werk, die wel aandacht krijgen. De transversaliteit van het genderperspectief wordt daar in ieder geval niet geschetst. Dat is een gemiste kans. Bij de operationele doelstellingen is het opzet gelukkig breder. Bij het onderdeel discriminatie worden alleen de bevindingen van het CGKR besproken. CD&V vindt dat de bevindingen van het IGVM moeten worden toegevoegd.

CD&V is tevreden dat de minister het middenveld wil betrekken bij de verticale component van het Vlaamse niveau. Het lid hoopt dat de Nederlandstalige Vrouwenraad en haar leden daaronder vallen. Een campagne is een uitstekend middel om alle actoren in het genderbeleid zichtbaar te maken, maar ook om samenwerkingsverbanden op te zetten.

De beleidsnota zegt weinig over het genderonderzoek zelf, en helemaal niets over de toekomst van de genderstudies. De minister maakt nochtans een speerpunt van het genderbeleid dat voldoende

wetenschappelijk moet zijn geschraagd. Sensibilisatie volstaat niet, wetenschappelijk onderzoek is evenzeer nodig. In de opencoördinatiemethode kan dat aspect allicht nog aan bod komen. In die zin is het goed dat de minister ook minister van Onderwijs is.

Het genderbeleid zal focussen op de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in de politieke besluitvormingsorganen, de advies- en bestuursorganen van de overheid en privaatrechtelijke instanties en op de werkvloer. Een decretale verplichting waarbij de twee eerste plaatsen van de lijst bekleed worden door personen van een ander geslacht, leidt niet tot een dergelijke 'rits' over de hele lijst. Sowieso moet de helft van de lijst van een ander geslacht zijn. Dat is positief, maar het lid zou verkiezen dat de afwisseling van een mannelijke met een vrouwelijke kandidaat verplicht wordt.

Het is heel goed dat het gelijkekansenbeleid bijzondere aandacht zal besteden aan de loopbaankloof en dat de SERV daar een rol in zal spelen. In bedrijven komt het immers nog geregeld voor dat vrouwen voor eenzelfde functie minder betaald worden dan mannen.

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* merkt een continuïteit in het gelijkekansenbeleid, maar de minister brengt wel degelijk een persoonlijke toets aan. De verandering van het jargon wordt doorgezet. Een vreemdeling werd eerst een allochtoon, vorig jaar een persoon met een verschillende etnisch-culturele achtergrond en nu een nieuwe Vlaming. De minister heeft blijkbaar moeite om de zaken te benoemen. Hij heeft bij de toelichting ook gewaarschuwd voor culpabiliserend taalgebruik. Een gevolg van zijn schrik bepaalde zaken bij naam te noemen, is verwarring.

In tegenstelling tot de vorige beleidsbrief geeft de nota een definitie van transgender, maar die definitie is bijzonder ruim. De minister gebruikt woorden als transgender, transgenderist, een genderbias, conflicterende genderopvattingen. Dergelijk woordgebruik hindert de leesbaarheid van de beleidsbrief.

De operationele doelstellingen verschillen weinig van de beleidsbrief van vorig jaar. Voor het lid zijn alle vormen van discriminatie verwerpelijk, maar is vrijheid van meningsuiting ook heel belangrijk. Ze was het eens met veel beleidsaccenten van mevrouw Van Brempt en nu ook weer met grote delen van de beleidsnota.

De opencoördinatiemethode heeft zeker zijn nut bewezen. Het is goed dat ze voortgezet wordt.

De tegenstelling man/vrouw wordt verlaten voor de noties gender en genderneutraliteit. Zal dat jargon leiden tot geslachtsneutraliteit en uiteindelijk geslachtsloosheid? Het blijft nodig beide groepen anders te benaderen. Onder het hoofdstuk gender besteedt de minister veel aandacht aan de combinatie van arbeid en gezin. Vlaams Belang ziet het gezin niet als de optelsom van een man en een vrouw die aan elkaar gelijk moeten worden, maar als een zelfstandige entiteit. Vrouwen en mannen zijn niet volwaardig omdat ze beide voltijdse economische arbeid verrichten. Het gezin moet zelf bepalen hoe de taken verdeeld worden, de overheid hoeft niets van bovenaf op te leggen. Het lid verwijst naar een boek van de studiedienst van de Vlaamse Regering van de hand van de heer Van Dongen, gewijd aan de combinatie arbeid-gezin. Die auteur stelt voor om het éénkostwinnersgezin fiscaal te straffen. Dergelijke overheidsinmenging is ongehoord, het is aan het gezin om autonoom dergelijke beslissingen te nemen.

Welvaart wordt in belangrijke mate bepaald door welzijn. De minister gebruikt het woord welbevinden vaak in de beleidsnota, maar heeft het niet over het welbevinden van vrouwen op de arbeidsmarkt. Welzijn en welvaart zijn echter meer dan economische welvaart. De beleidsnota gaat volledig voorbij aan het vrijwilligerswerk. Als het streefdoel is dat alle vrouwen op de arbeidsmarkt terechtkomen, heeft men misprijzen voor vrouwen die niet-betalend werk verrichten.

In de vorige regeerperiode is een voorstel van resolutie van mevrouw Hostekint over de loon- en de loopbaankloof behandeld. Dat voorstel en ook deze beleidsnota willen meisjes aansporen studierichtingen te kiezen die leiden tot beter betaalde jobs, vaak betrekkingen die traditioneel uitgeoefend worden door mannen. Mevrouw Van Steenberge stelt het omgekeerde voor: het

opwaarderen van de banen in de zachtere sectoren waar traditioneel meer vrouwen werken. Er is trouwens een tekort aan arbeidskrachten in die sectoren. De leden van de commissie waren het vorige regeerperiode daarmee eens, maar het voorstel van resolutie werd niet aangepast.

Het Scandinavische model wordt vaak herleid tot quota maar er is meer, er zijn ook flankerende maatregelen. In Finland is het zwangerschapsverlof twee jaar. Voorts zijn er nog tal van andere maatregelen om de combinatie arbeid-gezin mogelijk te maken. In het Finse parlement bijvoorbeeld duren commissievergaderingen en plenaire vergaderingen niet langer dan 17 uur. Met de juiste flankerende maatregelen zullen er meer vrouwen in de politiek en in leidende functies komen. Het lid is van mening veranderd over de quota, quota kunnen zinvol zijn, maar niet zonder flankerende maatregelen. In Nederland verrichten meer vrouwen deeltijdse arbeid, zonder dat er een waardeoordeel aan verbonden is.

Het lid suggereert de minister te onderzoeken hoe de gezinnen de arbeid zelf zouden verdelen als er geen financiële beperkingen waren. De keuzes worden immers vooral bepaald door financiële motieven: veel partners werken allebei fulltime om financiële redenen. De studie over gezinnen onder druk zocht vooral naar de grootste problemen van partners die allebei buitenhuis werken. De rush om de kinderen 's ochtends en 's avonds tijdig af te halen, is de grootste moeilijkheid. De studie onderzocht niet of een partner thuis zou blijven als het financieel haalbaar is. Als een van de ouders de mogelijkheid zou hebben om de eerste twee tot drie levensjaren, zou heel wat van die stress wegvallen.

Unicef stelde vorig jaar dat kinderen het eerste jaar best opgevoed worden door de moeder, niet in crèches of onthaalmoeders. Plots is ook Open Vld voorstander van dienstencheques voor kinderopvang thuis. Toen het lid dat voorstel twee jaar geleden in het kader van het opvoedersloon, lanceerde, werd dat afgedaan als een oproep op de vrouw aan de haard te houden. Nochtans konden die zogenaamde kindercheques gebruikt worden om een van de ouders, de man of de vrouw, drie jaar voor de kinderen te laten zorgen. In plaats van de opvang te subsidiëren, zou een gezin bij een geboorte cheques krijgen. Daarmee kan het kinderopvang betalen, of het geld zelf houden als een partner thuis blijft om voor de kinderen te zorgen.

Voor het lid primeert het belang van het kind. Het kinderrechtenrapport bewijst dat de meeste klachten van kinderen handelen over echtscheidingen en over het feit dat ouders amper thuis zijn. Het beleid heeft daar geen aandacht voor, meer nog, er is geen echt Vlaams gezinsbeleid.

Het is goed dat de minister aandacht heeft voor de alleenstaande ouder. Veel alleenstaande ouders moeten kiezen tussen een vaak beperkt loon met hoge kosten voor kinderopvang, of thuisblijven. Alleenstaande moeders die thuis blijven om voor de kinderen te zorgen, worden dan wel scheef bekeken omdat ze niet buitenhuis werken. De foute veronderstelling dat vrouwen zich alleen kunnen ontplooiën als ze betaalde arbeid verrichten, is daar niet vreemd aan. Een opvoedersloon zou hun problemen kunnen verminderen.

De minister wil focussen op mensen met een handicap en die groep voor het eerst zien als een specifieke doelgroep in het gelijkkansenbeleid. Dat is goed maar voor het lid heeft niet ondervonden dat gehandicapten voorheen geen doelgroep waren.

In het kader van de toegankelijkheid vraagt het lid de minister niet te vergeten de taalwetten strikt toe te passen. De minister zegt dat mensen van vreemde origine het niet gemakkelijk hebben omdat het Nederlands niet hun moedertaal is. Het kan echter niet de bedoeling zijn een andere taal te gebruiken dan het Nederlands.

Seksuele identiteit wordt ruimer behandeld dan vorige regeerperiode, desalniettemin mist het lid enkele aspecten. Daarenboven maakt de minister een amalgaam van de cijfers. Dat er studies gebeuren is een goede zaak, maar de privacy mag niet in het gedrang komen. Het lid verwijst naar een vraag uit een enquête waarin jongeren gevraagd werden of hun seksuele identiteit bespreekbaar is in het gezin. Dat gaat te ver, de overheid heeft daar geen zaken mee.

Bij de operationele doelstellingen over seksuele identiteit mist het lid de gezondheidsdoelstellingen. In zijn inleiding verwees de minister naar het probleem van HIV-besmetting bij homo's, in zijn beleidsnota niet. Nochtans is het aantal besmettingen gestegen tot het niveau van 1989. De campagnes van Sensoa hebben hun doel dus niet bereikt. Het is dan ook jammer dat de coördinerende minister er niets over vermeldt.

Het gelijkekansenbeleid zet in op de empowerment van nieuwe Vlamingen. In tegenstelling tot wat de minister in de beleidsnota zegt, kwam de etnisch-culturele diversiteit wel degelijk als afzonderlijk thema naar voren in de vorige beleidsbrief. Waarom worden de operationele doelstellingen (13.1, 13.2, 13.3) onder meer over genderbewustzijn en evenwichtige participatie aan huishoud- en zorgtaken, apart vernoemd bij de nieuwe Vlamingen? De minister spreekt ook over 'het verbeteren van het welbevinden van allochtone holebi's' en zelfs over 'de openheid binnen de witte holebibeweging voor etnisch-culturele verscheidenheid'. Als een Vlaams Belanglid zo iets zou zeggen, zou dat allicht leiden tot een klacht bij een of ander meldpunt.

Anderzijds durft de minister het niet aan om duidelijk te stellen dat de moslimgemeenschap de Westerse normen en waarden en dus ook de gelijkheid van man en vrouw niet aanvaardt. Ook het aspect inburgering ontbreekt. Door de operationele doelstellingen voor nieuwe Vlamingen apart te vermelden, gaat de minister zelfs in tegen het inburgeringidee.

In verband met de generieke initiatieven, verwijst het lid naar haar opmerkingen over de steunpunten en het antidiscriminatie-decreet bij de begroting.

Mevrouw *Fatma Pehlivan* betuigt de steun van sp.a aan de beleidsnota. De doelstellingen zijn ambitieus en worden hopelijk tegen het einde van de regeerperiode gerealiseerd. Het lid stoort zich eraan dat problemen van bepaalde groepen in de samenleving veralgemeend worden. De vorige spreker bezondigde zich daaraan. Extremisme bestaat in alle groepen, niet alleen in de moslimgemeenschap. Er zijn evengoed rol doorbrekende voorbeelden in die gemeenschap, waarbij de man het huishouden doet en voor de kinderen zorgt en de vrouw gaat werken. Het komt erop aan ook die voorbeelden in beeld te brengen. De minister besteedt te weinig aandacht aan positieve beeldvorming. Dat betekent helemaal niet dat het lid de problemen wil verdoezelen.

De minister kondigt terecht maatregelen aan om de problemen van de etnische minderheden te lijf te gaan. Ze hebben het immers moeilijk op het vlak van onderwijs, tewerkstelling, armoede. Ook de discriminatie neemt toe.

De minister wil het middenveld betrekken bij zijn beleid, maar het lid mist een engagementsverklaring, een soort protocol met resultaatsverbintenissen. Zal de minister dergelijke verbintenis aangaan?

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* is tevreden over heel wat elementen van de beleidsnota, maar heeft twee algemene opmerkingen. De eerste gaat over de etnisch-culturele diversiteit. De minister heeft het ook daar vooral over genderbewustzijn, over een evenredige en evenwichtige participatie tussen mannen en vrouwen aan huishoudelijke en zorgtaken, over relatieproblemen. De operationele doelstellingen met empowerment en inburgering als centrale elementen, geven het idee dat de minister streeft naar een uniforme samenleving. Het lijkt wel of de allochtoon volledig moet beantwoorden aan de hier geldende normen en waarden. Inburgering is een goede zaak maar moet samengaan met respect voor de andere culturen. In hoeverre wil de minister inzetten op de echte multiculturele samenleving, waarbij actief pluralisme en diversiteit nagestreefd worden? Durft hij ook de autochtone bewoners vragen om een zeker begrip te hebben voor de allochtone burgers? Het tweezijdige van het migratiedebat blijkt te weinig uit de beleidsnota.

Het beleid van de minister op het vlak van gender is een voortzetting van de vorige regeerperiode. Vlaanderen heeft echter een breuk nodig. Aan nog geen 5 procent van de bedrijven staat een vrouw

aan het hoofd. Slechts 6,7 percent van de leden van de raad van bestuur van beursgenoteerde bedrijven zijn vrouwen. Amper 12 percent van de KMO's wordt geleid door een vrouw. Een luttel 17 percent van de kabinetsleden is van het vrouwelijke geslacht, voor de overheid is dat 19 percent. De situatie is dus schrijnend. Een onderzoek bewijst dat bij ongewijzigd beleid nog 150 jaar nodig is om een gelijkheid van man en vrouw in de bestuursfuncties te bereiken.

Meer en meer begint men in te zien dat quota, oorspronkelijk gezien als een laatste redmiddel, nodig zijn om verandering te brengen. Het invoeren van quota in Noorwegen heeft de vertegenwoordiging van vrouwen in de raad van bestuur op 4 jaar tijd doen toenemen van 15 naar 44 percent. Dergelijke quota zijn een federale bevoegdheid, maar een degelijk flankerend beleid is evenzeer noodzakelijk. Dat beleid moet maatregelen bevatten voor de gezinnen maar ook voor de bedrijven, dus zowel voor werkgevers als voor werknemers.

De operationele doelstellingen blijven echter bijzonder vaag. De minister zal dan wel stimulerende en ondersteunende maatregelen uitwerken die de ondervertegenwoordiging van vrouwen in raden van bestuur veranderen en zich laten inspireren door succesvolle Scandinavische voorbeelden. Voor het ouderschapsverlof plant hij acties, gericht op de gezinnen en op de werkgevers om een evenwichtige opname van het ouderschapsverlof te stimuleren. De minister wil de werkgevers sensibiliseren en ondersteunen en gender- en combinatievriendelijke maatregelen nemen voor zowel mannelijke als vrouwelijke werknemers. Kortom, veel vage woorden.

Het lid had liever concretere maatregelen gezien. Het Vrouwenoverlegcomité stelt een verplicht geboorteverlof voor mannen voor en een bonus als beide partners ouderschapsverlof nemen. Ook voor bedrijven zijn er welomschreven initiatieven mogelijk, zoals mentorschap, begeleiding voor diversiteitsplannen, financiële ondersteuning voor investeringen in de loopbaan van vrouwen. De situatie is zo schrijnend dat een heel concreet actieplan in samenwerking met het federale niveau dringend is.

Mevrouw *Sabine Poleyn* verwijst naar resolutie 1325 over Vrouwen en Vrede van de VN Veiligheidsraad. Die resolutie vraagt aandacht voor de rol van vrouwen in internationale conflicten en vooral in de vredesopbouw nadien. De federale overheid heeft in maart eindelijk een nationaal actieplan opgesteld met een aantal initiatieven om die resolutie te implementeren. Dat actieplan zegt niets over de rol van gemeenschappen en gewesten. Naar aanleiding van een vraag om uitleg heeft de minister bevestigd dat een Vlaams actieplan nodig is, maar er staat niets over in de beleidsbrief. Nochtans zijn de mogelijkheden legio. De Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland zijn allemaal mannen. De universiteiten beschikken over heel wat expertise inzake vredesonderzoek die ruimer aangewend kan worden. Voorts kan ook het vredesonderzoek meer op gender toegepast worden. Het beleid kan ook de rol van vrouwen en meisjes bij conflicten duidelijker maken.

Vlaanderen zit in het kader van het Belgische voorzitterschap enkele ministerraden voor, onder meer van onderwijs en jeugd. Maken de gelijke kansen daar deel uit van uit? De minister wil over de holebi's een LGTB, een nevenevenement, organiseren. Plant de minister nog initiatieven voor gelijke kansen in het kader van dat Belgische voorzitterschap?

Voor de transversale of horizontale component van het gelijkheidsbeleid zegt de minister met de andere ministers contact te zullen nemen, maar hij vernoemt daarbij alleen inburgering. Het lid suggereert nog een paar andere domeinen. Vooreerst is er het buitenlands beleid, gender staat immers ook in kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking als transversaal thema. Een ander domein is onderwijs, vooral inzake studieoriëntering is er nog heel wat werk om meer vrouwen naar technische beroepen en meer mannen naar pedagogische beroepen te leiden. Het lid vindt het laatste aspect het belangrijkste, het is echt noodzakelijk dat jongens en meisjes les krijgen van mannen en vrouwen.

Het lid suggereert de minister ook contact op te nemen met de minister van Jeugd. De Jeugdraad stelt voor om het voorstel van gelijkheidsbeleid op een of andere manier te koppelen aan de JoKER en de

RIA. Ook met de minister van Welzijn zijn contacten zinvol, het lid denkt aan de artsen die door hun te mannelijke denkwijze, soms problemen van vrouwen verkeerd diagnosticeren.

Het is goed dat de minister gender ziet als een te doorprikken, door de socialisatie doorgegeven constructie. Op pagina 6 schrijft hij echter dat het doel van het gelijkekansenbeleid het wegwerken van de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen is. Mannen en vrouwen zijn verschillend, ze moeten gelijke kansen krijgen. Het lid hoopt niet dat de minister naar volledige gelijkheid streeft, net door de verschillen te erkennen kan er gericht aan gelijke kansen gewerkt worden.

Het is goed dat de minister het verdrag voor personen met een handicap als basis neemt voor zijn beleid. Ook bij het inclusieve beleid is het nodig de verschillen te erkennen. Scholen moeten bijvoorbeeld de middelen krijgen om een aanbod op maat uit te werken, en dat hoeft niet altijd per se in het gewone onderwijs te zijn.

RUW ontwerpverslag